

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

Ірина Цєпова

НАВЧАННЯ
БЕЗ МЕЖ

1

КЛАС

УКРАЇНСЬКА МОВА БУКВАР

ЧАСТИНА 2

Цєпова І. В.

«Українська мова. Буквар»
навчальний посібник для 1 класу закладів загальної середньої освіти
(у 6-и частинах)
Частина 2

Видавництво «Ранок»

Навчальний посібник створено відповідно
до Типової освітньої програми, розробленої
під керівництвом О. Я. Савченко

Ірина Цєпова

УКРАЇНСЬКА МОВА БУКВАР

Навчальний посібник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти
(у 6-и частинах)

Частина 2

Схвалено для використання в освітньому процесі

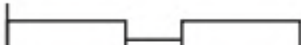

Електронні
матеріали
до підручника

Харків
Видавництво «Ранок»
2023

Умовні позначки

ДЛЯ ЧИТАННЯ

	слово		голосний звук
	пара слів		приголосний твердий звук
	слово-помічник		приголосний м'який звук
	речення		

розглянь,
розкажи

прочитай,
що зможеш
(читає той, хто
знає всі букви)

прочитай
самостійно

завчи
скоромовку

виконай завдання
до тексту, дай
відповіді на
запитання

театралізуй

ДЛЯ ПИСЬМА

розглянь
зразок

наведи
букви і слова

спиши
з друкованого

виконай логічне
завдання

збери і запиши
слово

напиши
за зразком

допиши

Дорога _____ !
ім'я

Дорогий _____ !
ім'я

Ти продовжуєш велику подорож до дивовижної скарбниці слів української мови. Ми помандруємо далі, щоб ознайомитися з буквами абетки, навчитися читати і писати з ними. На тебе чекають нові зустрічі та надзвичайні відкриття. Захопи із собою уважність, спостережливість, старанність і кмітливість. Приготуйся до спілкування з усіма, хто зустрінеться на довгому шляху пізнання.

А я — твій друг Дивослово — проведу тебе незнаними шля-хами, допоможу тобі подолати всі труднощі і перешкоди. Тож вирушаймо в путь. Щасливої нам дороги і цікавих пригод!

Хто розкинув, мов зернятка,
Літери дрібні?
Нумо, хлопчики й дівчатка,
Поможіть мені
Позбирати їх до купи,
Скласти у слова.
Як же гарно, як же любо
Мова ожива!

Пригадай вивчене

Заповни звукові схеми слів.

--	--	--	--

--	--	--

--	--

--	--

Склади речення за малюнком.

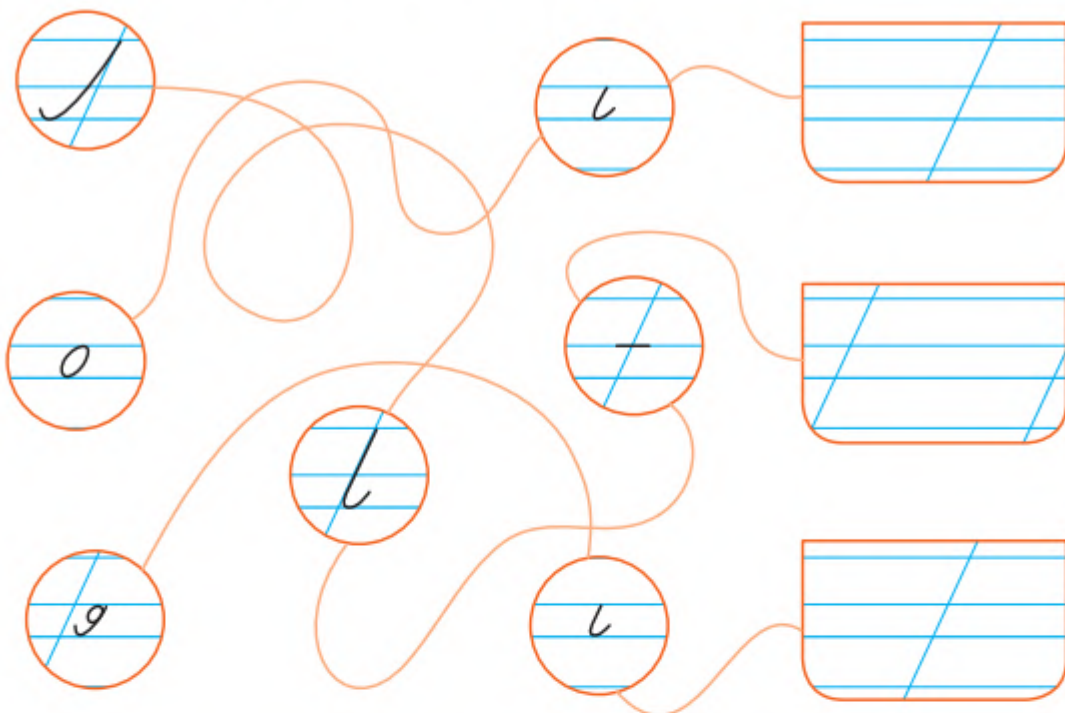
--	--	--	--	--

Які букви сховалися за парасольками?
Надрукуй їх у клітинках.

А Б В Г Г д Е Є Ж З И І Ї Й К Л М

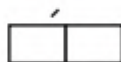
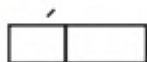
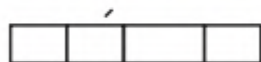
«Зberi» і напиши букви.

Які малюнки нагадують про осінь?

Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ь Ю Я

Улюблені ігри

Прочитай з різним настроєм.

— У-у-у!

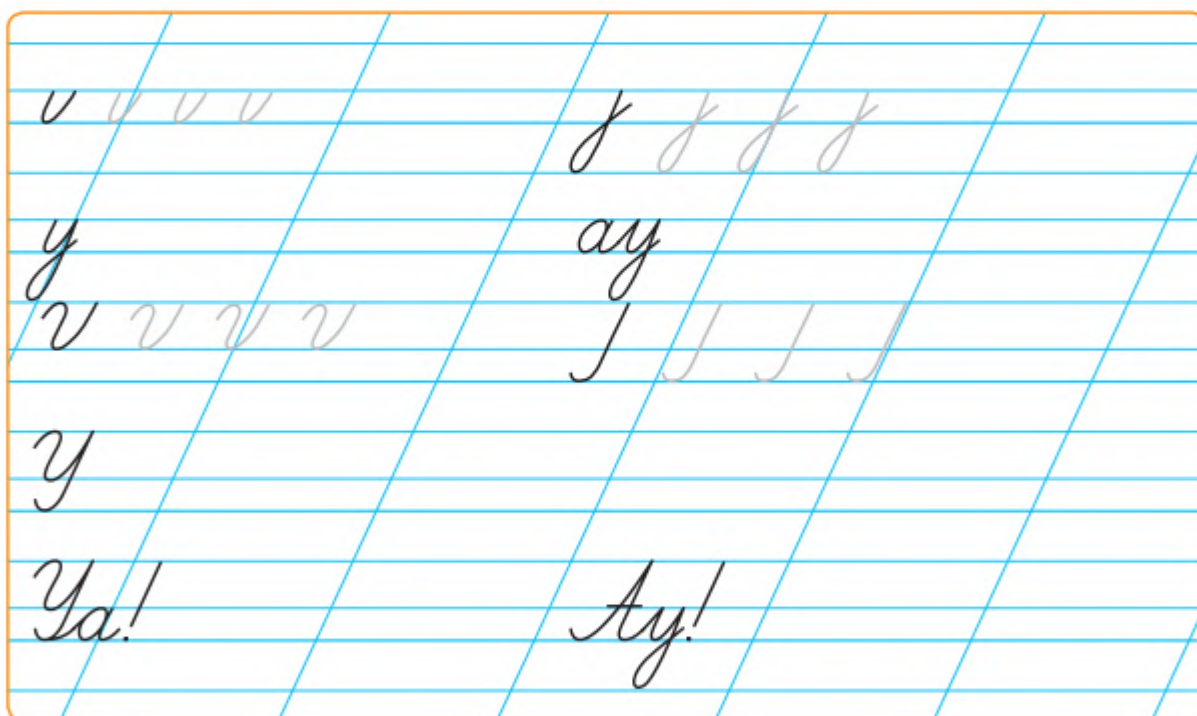
— Уа! Уа!

Паровоз гудок подав:
— У-у-у! У-у-у!
І по колії помчав:
— У-у-у! У-у-у!

З лісу крикнемо:
— Ау-у-у!
І сховаємось в траву.

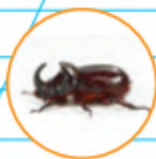
у р і ф у з у л л л л

ухо

муха

жука

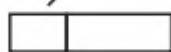
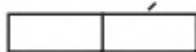
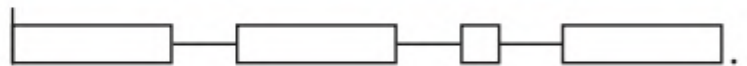
змея

СВЯТКОВИЙ САЛЮТ

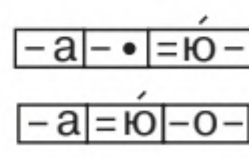
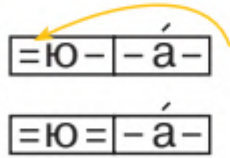
Ю ю

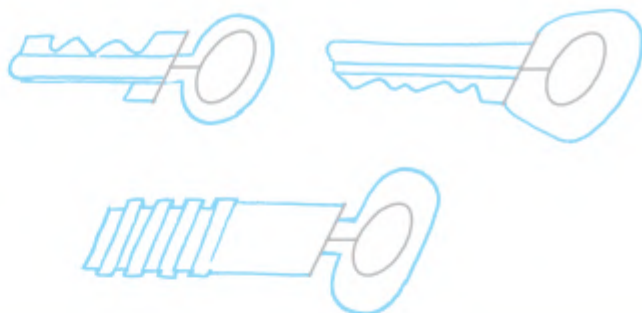

Т

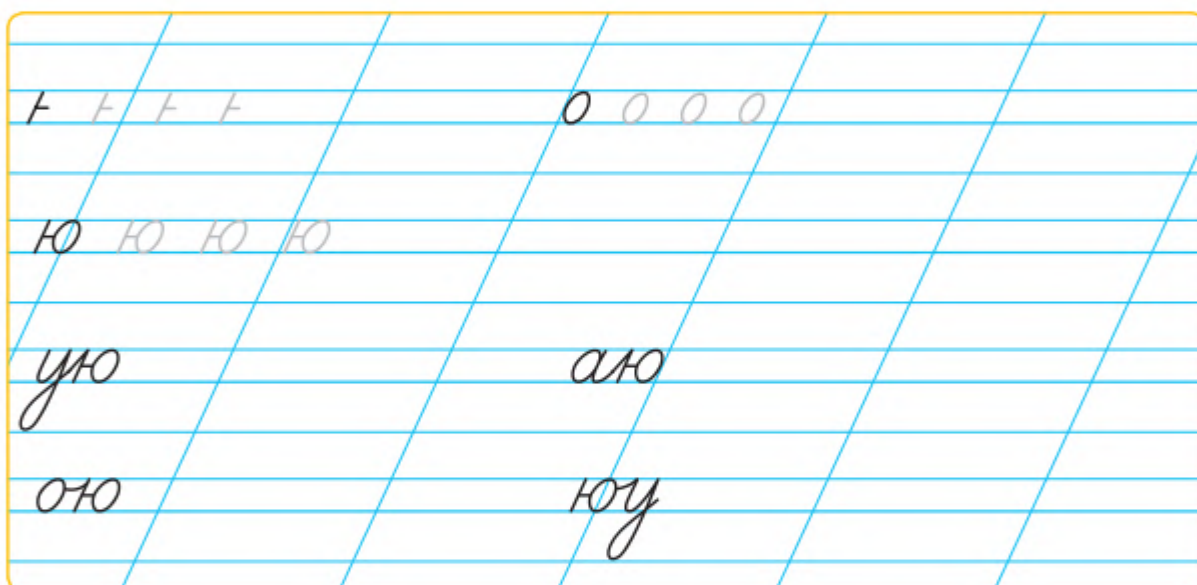

Упізнай слова. З'єднай з малюнками.

Ю Ю Ю Ю Ю Ю Ю Ю Ю Ю Ю Ю Ю Ю Ю

тялень

верблюдо

Люблю я малювати,

Люблю я танцювати.

Небезпечні пригоди

Лили, лили, лили,
Пили, пили, пили.
Лили, лили діти.
Пили, пили квіти.
Виростали квіти,
Підростали й діти.

Шкільна вистава

и
я
а
ю
и
а
и
и

— [] — [] — [] .

и

— [] — [] .

и

— [] — [] — [] .

Розфарбуй малюнки, у назвах яких пишеться буква **и**.

— [] — [и] — [] — [] — [] . — la! la!

11111y1111111111y11

i i / i i

io

ing

ai

oi

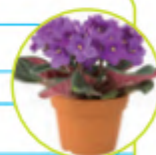
in

1 1 1 1

Ja! Ja!

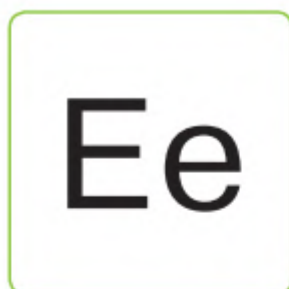
J-i-i!

Трис і діалка — квіти.

ililililililililililililililililililili

Екзотичні тварини

Ефа — мешканка пустельна.
Ефа жалить всіх смертельно.

Страус ему думав: «Е-е-е!
Хто мене наздожене?»

Відгадай ребуси.
Заміни або
додай букву е.

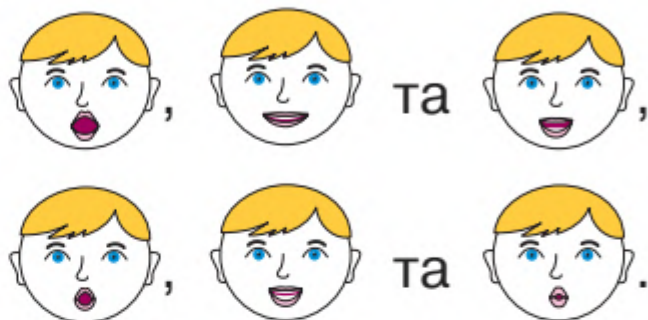
Голосні звуки

Учу я звуки голосні

Назви
голосні звуки
за формою
ротиків.

Чому так весело мені?
Бо вчу я звуки голосні.
Їх рівно шість. Я всі назву:

Ігор Січовик

Голосні почуєш в пісні: А-а-а!
І коли блукаєш в лісі: Ау-у-у!

І коли дивуєшся: О-о-о!

І коли милуєшся: О-о-о.

Легко вимовляються,
Весело співаються!

З інтернет-ресурсів

Вимов перший склад у назвах тварин.

Якого голосного звука не вистачає? Чому?

Букви а, я, о, у, ю, и, і, е

З'єднай зображення і схему першого складу.

-а

=я

-о

-у

=ю

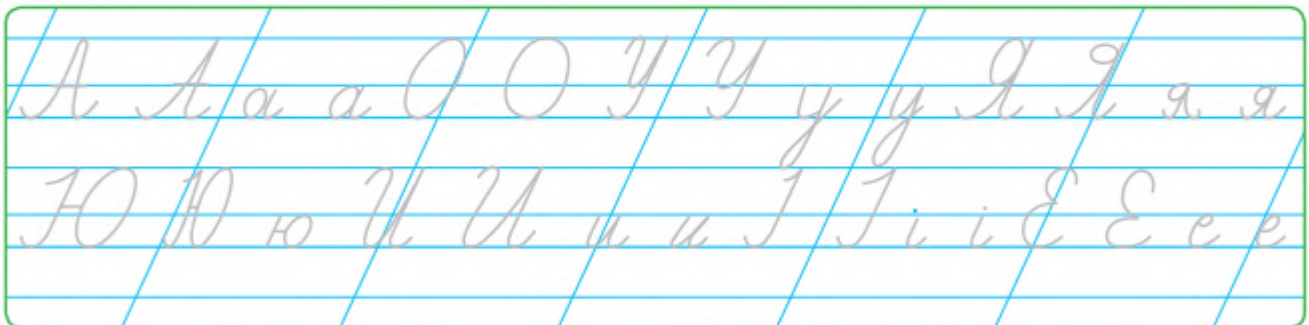
-и

=і

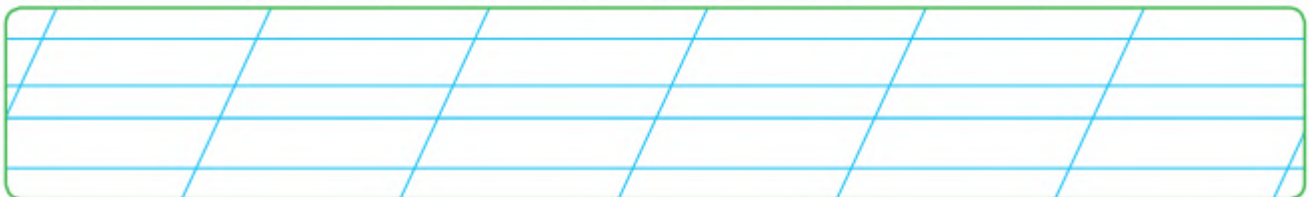
-е

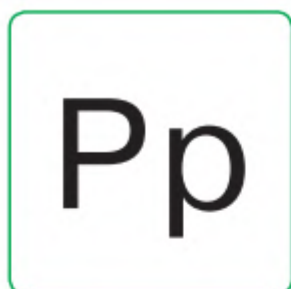
Наведи тільки правильно написані букви.
Неправильно написані — закресли.

Підпиши малюнки.

У перукарні

р < а
я

р < у
ю

р < и
і

р < о
?

р < е
?

Ра-ра-ра, ра-ра-ра!
Йде до школи дівтора.
Ру-ру-ру, ру-ру-ру!
Зустрічайте дівтору.
Рі-рі-рі, рі-рі-рі!
Добре в школі дівторі!

ра́-е=

рю-а́-

р р р р р р р р р р р р р р р

2 2 2 2 / / / /
 р р р р
 ра ру

Іра Ура!

Іра Ура!

Їдемо ми і співаємо:

— Ура — ру — ра — ру — ра!

Прилади-помічники

ро — ра — ру — ре — ря — рю
 ри — ри — ри — рі

ра — ра — ря — ра
 ри — ри — ри — рі

ру — рю — ру — ру
 ро — ро — ро — ре

-рі -а -и

re

ro p

ro

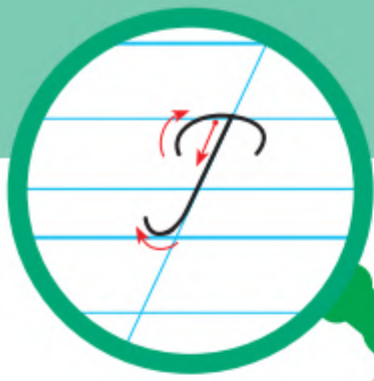
p p

Порівняй малюнки. Знайди три відмінності.

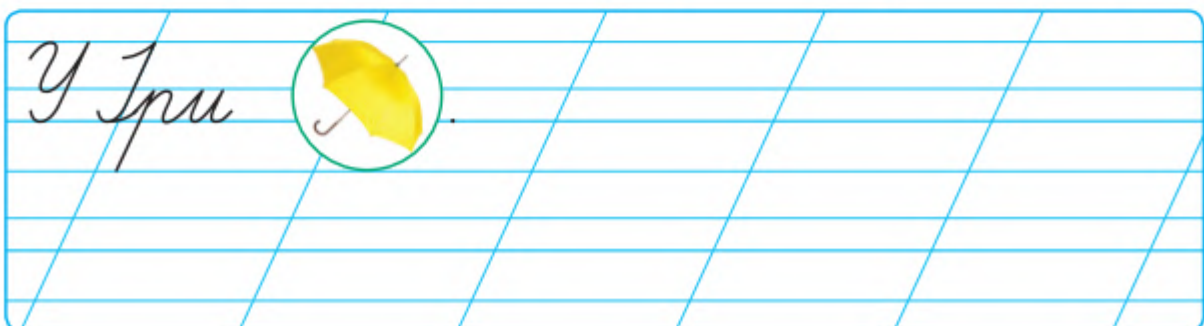
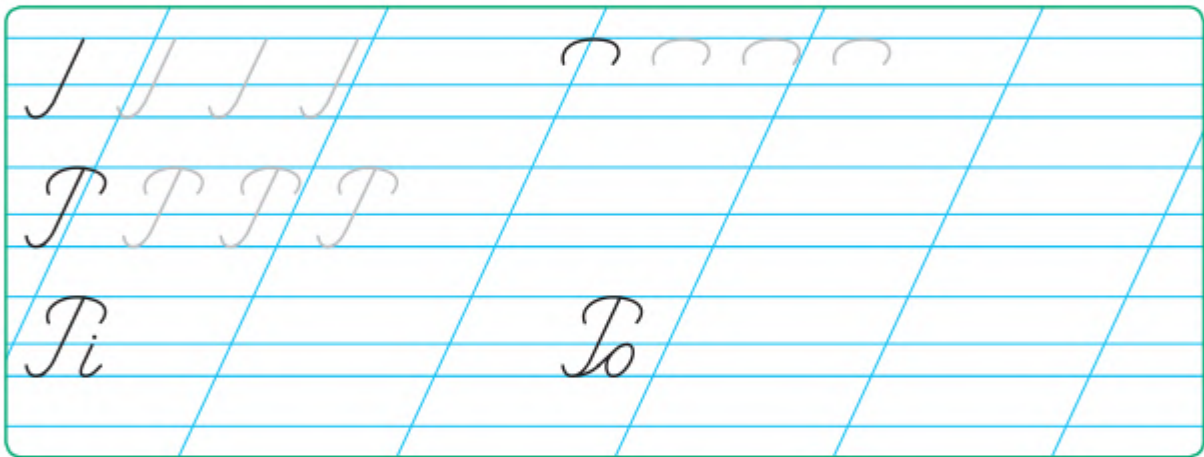

Познач малюнок, на якому є прилади.

Термометр показує плюс 5 градусів.
 Скільки градусів покажуть два такі термометри?

2 7 J P J 2 8 0 ~ 0 7 6

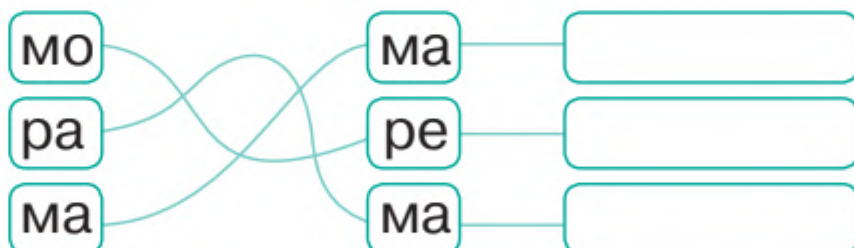
Дитячі мрії

ма – мам – ама
мо – мом – омо
ме – мем – еме

ми – мим – ими
му – мум – уму
мі – мім – імі

Збери
і надрукуй
слова.

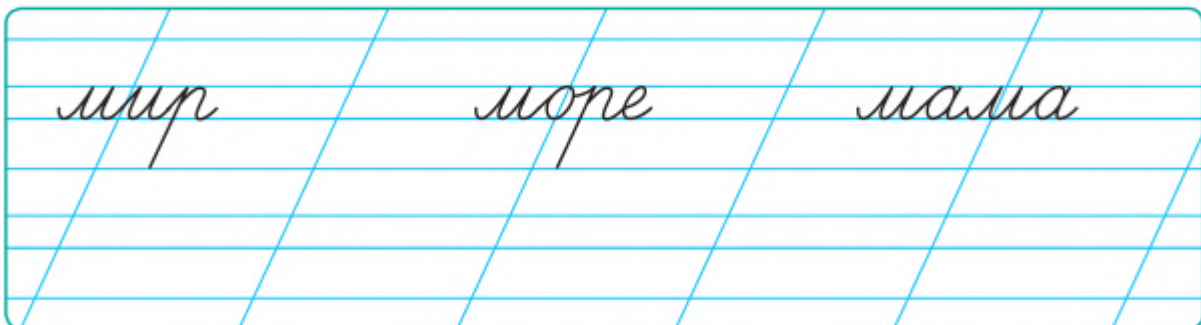
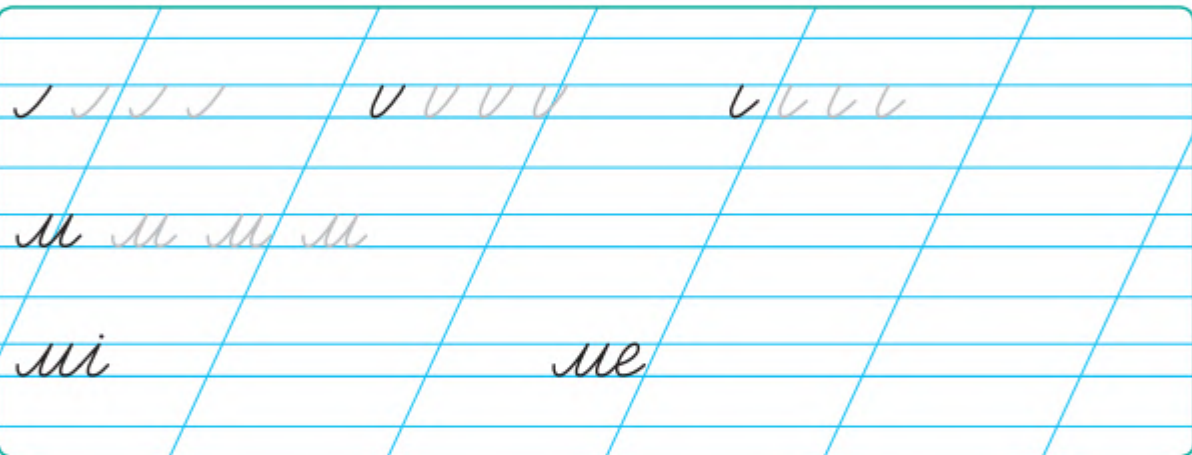

Рома робить раму.
Рома кличе маму:
— Подивися, мамо,
Яка гарна рама!
Анатолій Камінчук

и и и и и и и и и и и и и и

Відпочинок на морі

З'єднай крапельки з однаковими складами.

ма

му

мо

ми

мі

ме

мимама море Мари́а Рома
У мами Рома і Мари́а.
Рома і Мари́а у морі.

Мир — миром,
пироги з сиром,
варенички в маслі,
ми — дружечки красні.
Помирилися!

За мізинчик мій візьмися —
Більше, друже, не сварися.

M M M M M M M M M

/ / / / / / / /
 M M M M
 Ma Mu

Mama Mu mamu

O, mamu! Mami mimu u.

Упізнай і прочитай склади. Який склад надрукований двічі?

мі

мо

ма

ма

міа

мі

мв

Прочитай слова. Вибери і познач ☒ слово до кожного малюнку?

☐

рама

☐

мама

☐

море

☐

рама

☐

Ірма

☐

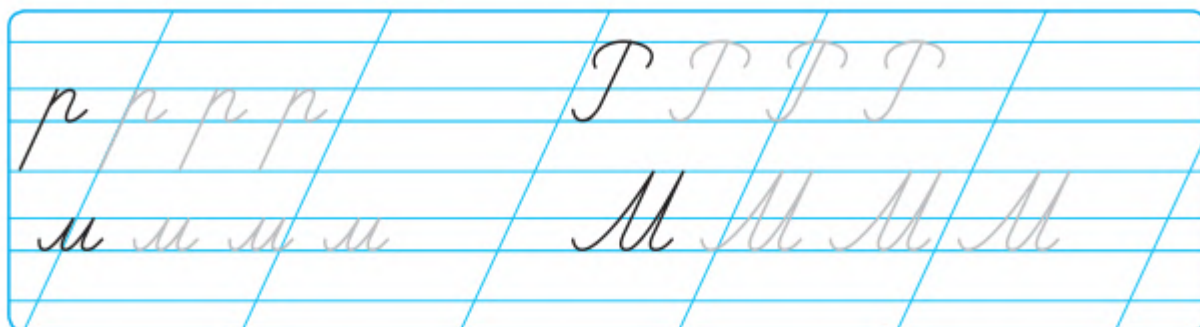
Рома

Простелилось море нам до ніг.
Коло моря — гори, на них сніг.
Височенні гори, широченне море!
...Хвилі в морі грають, човники гойдають.

Грицько Бойко

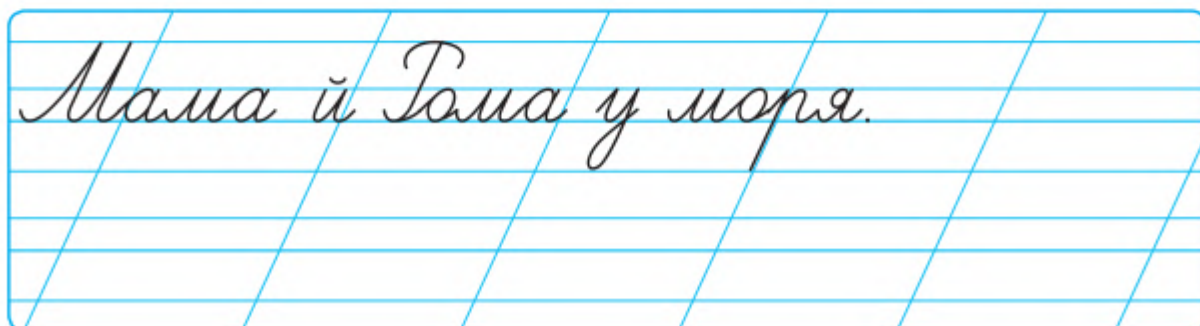
М м М м М м М м

Спиши спочатку імена дівчаток, а потім — хлопчиків. Які слова «зайві»?

Рома Мара мама Ірма Рамір Іра Ура! Умар

Дні тижня

Вв

ь з

в

р

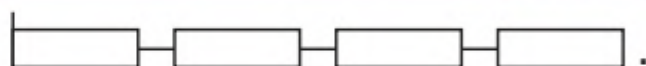
к

р

ь

ь

з

ви – ви – ві – ви – ви во – во – во – ов – во

ва – ва – ве – ва – ва ву – ву – ув – ву – ву

ва во ви ву ві
 ва ви ве вв

ов ув ів
 ав ив ев ів

ви + рив =

ви + вів =

рив → вів →

Вова → Варя

Днів у тижні рівно сім.
 Це давно відомо всім.
 Кожний свою назву має,
 Один одного міняє.

в в в в у в в в в в в у в в в

в в в в

в в в в

вв вв вв вв

ов

ву

вів

рив

вівторок

четвер

Їх в родині рівно сім,
І вони відоми всім.

Вареники від Валерика

Знайди слова і зафарбуй клітинки.

мова

умова

м	о	в	а	і	р	и	в	у
ю	у	м	о	в	а	о	р	и
м	р	і	в	и	р	и	в	е

рив

вилив

Віра і Варвара рва́ла

Ва́лера варив

Вранці по воду Варвара ходила.
Вареники з вишнями вдома варила.

Геннадій Равенський

У кухаря Валерика розварились вареники.

2 7 1 0 1 8 6 3 1 0 2 7

1 1 1 1

3 3 3 3

В В В В

Ви

Во

Вира

Вова

Варя

У Вову

Алла.

--	--	--

Во > ва
мо >

ва > рив
ви >

І > ра
Ві >

У > мо — ва
ви >

Пригадай текст «Вареники від Валерика» (с. 30). Прочитай і порівняй речення: так (+) чи ні (–)?

☐ Віра рває Варварі .

☐ Віра і Ва-ера рває .

☐ Віра і Варвара рває .

☐ Варя вариє Вірі .

☐ Варвара вариє .

☐ Ваєра варив .

Місили, місили,
Ліпили, ліпили,
А тоді — хіп
Та в окріп!

А вже на останку —
Масло та сметанку.

Воно із полуниці —
Солодке, запашне.
Дорослим й діткам любе,
Бо дуже вже смачне.

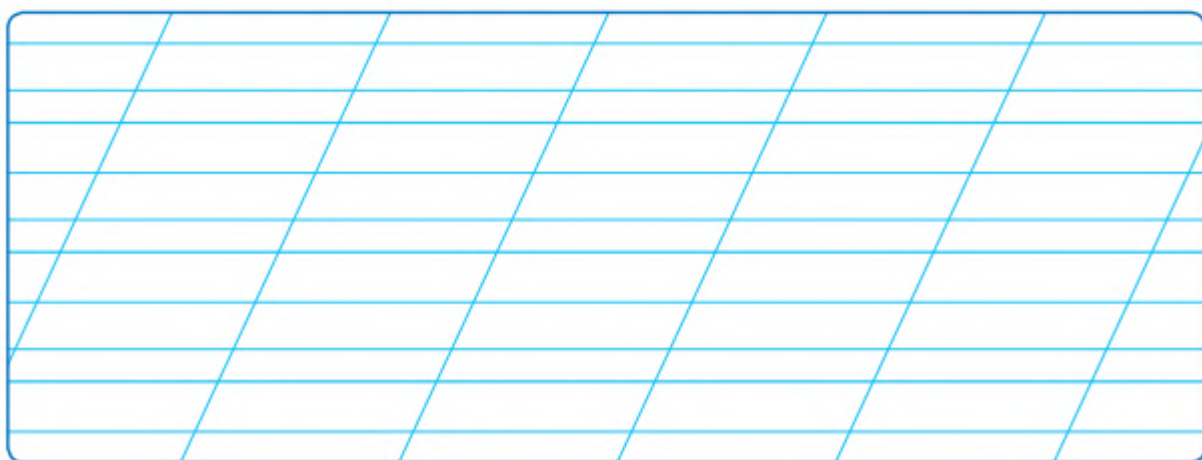
B J J J J J J J J J

b b b b b b b b b b

b b b b B B B B
ba ba ba ba ab ab ab ab

uoba yuoba

У Bipu Apa

Відпочинок у Буковелі

Лл М
ли
пл
и А
п М
л п
л п М

л < а я л < у ю л < и і л < о ? л < е ?

Чи все правильно? Перевір.

лев

віл

лама

мул

Сніги упали свіжі,
Прослався білий шлях, —
Візьму я бистрі лижі,
Полину, наче птах.

Марійка Підгірянкa

и и и и и и и и и и и и и и и

и и и и

и и и и

и и и и

и

и

и

и

и

и

Віра і Вова вели Варю.

Телефонні розмови

ми < $\begin{matrix} \text{ли} \\ \text{лі} \end{matrix}$ ми < $\begin{matrix} \text{ло} \\ \text{ла} \end{matrix}$ ли < $\begin{matrix} \text{ла} \\ \text{ли} \end{matrix}$ ла < $\begin{matrix} \text{ва} \\ \text{ма} \end{matrix}$ во < $\begin{matrix} \text{ли} \\ \text{ля} \end{matrix}$

? мамилоре вимлавар мволявлу милволир

Мама Милу мила милом.
Мама милила уміло.
Мила мала. А мама?
Мила мала

Алло!
Оля?
Валя?
Алла?
Лола?
Ляля?
Лара?

Поміркуй —
відгадай
ребуси.

Л Л Л Л Л Л Л Л Л Л Л Л

Л Л Л Л

Л Л Л Л

Л Л Л Л

Ла

Ля

Лолла

Ляля

Мила

Лара мила. А Мила?

ми > ло
ма >

ма > ла
ми >

О > ля
Ва >

ли > ли
ми >

Ло-лу-лі-ла — Оля молоко пила.
Ли-ля-лю-лу — напоїли ми малу.
Ле-ла-ло-ли — разом з нею ми пили.
Ли-лі-ле-ло — дуже смачно нам було!

У Буковелі

Ми в Буковелі. Це гірський курорт у Карпатах. Там табір «Артек». Навколо гори, зелені сосни та ялини. І скрізь блищить сніг.

У Буковелі багато розваг: лижі, санки, слалом, різні змагання.

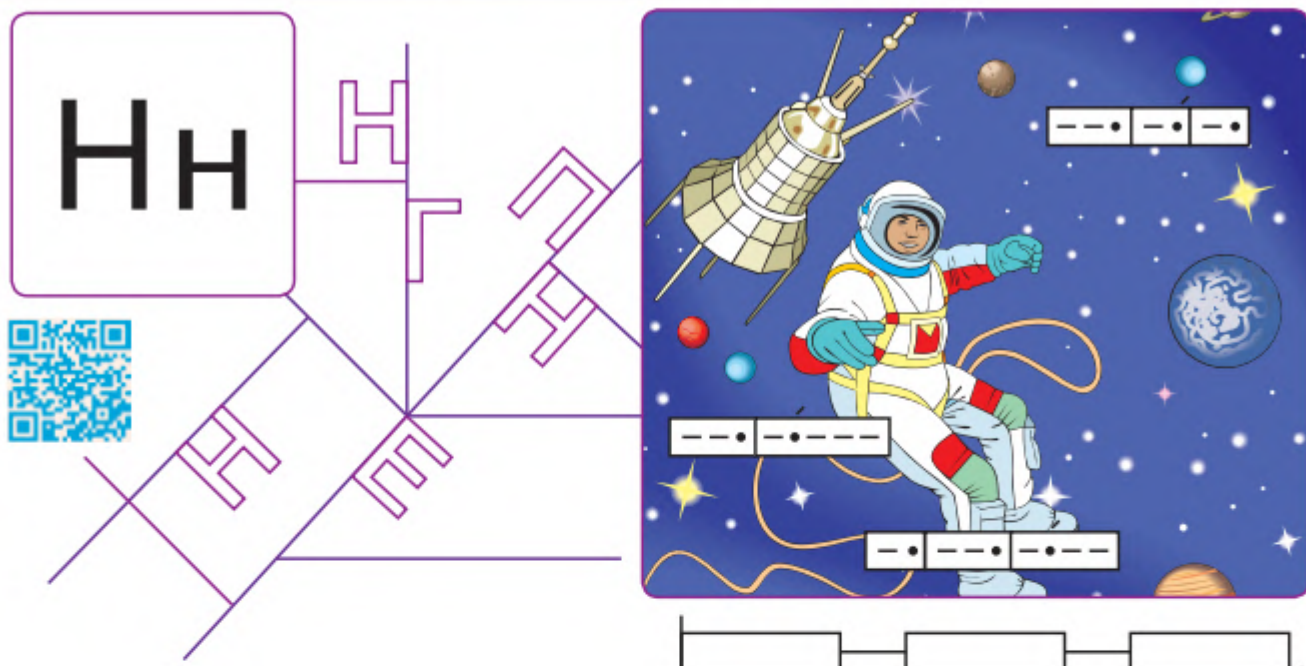
Весело в Буковелі і дорослим, і малим.

Л л Л Л Л

л л л л Л Л Л Л
ма ма ма мя мя мя
му му му лю лю лю
маляр

Алло! Валя? Оля? Алла!

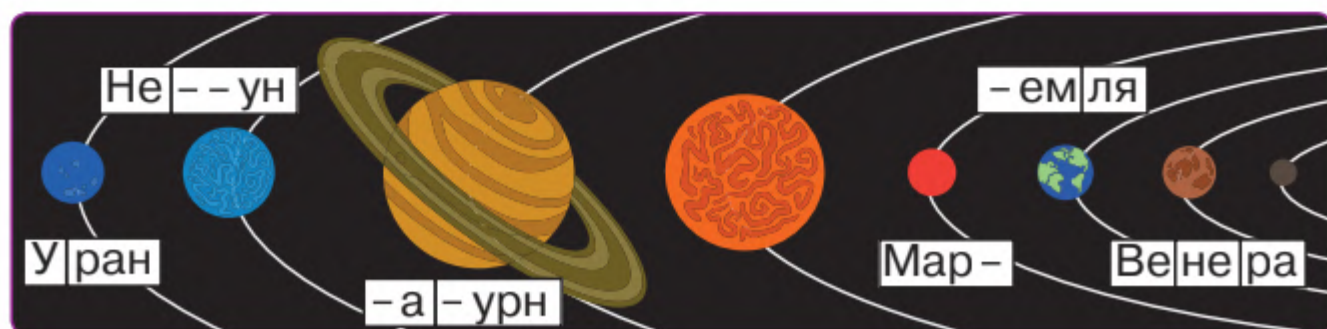
Таємниці космосу

на – ня ну – ню ни – ні но – ? не – ?

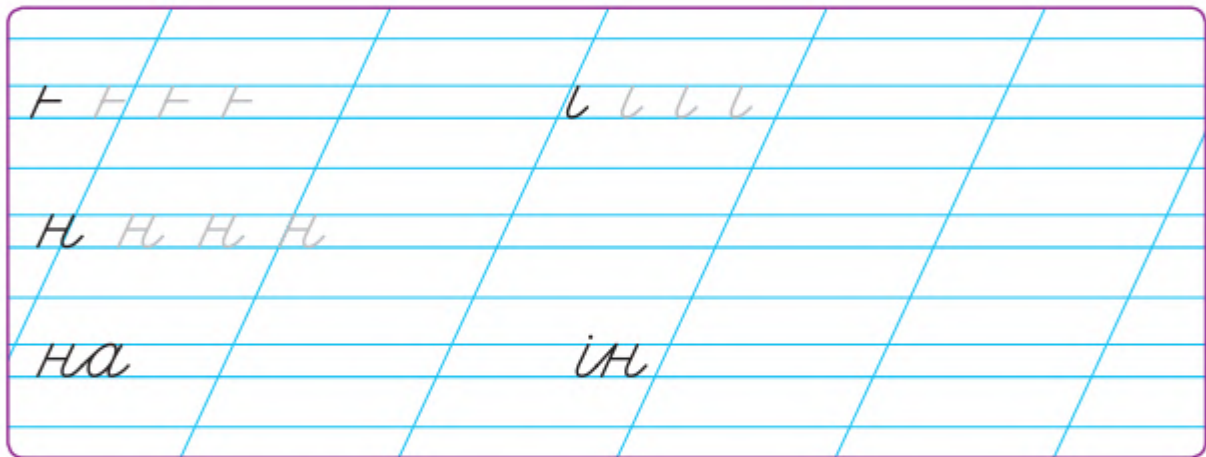
Усі планети Сонця
Назве будь-хто із нас:
Раз — Меркурій,
два — Венера,
Три — Земля,
чотири — Марс,

П'ять — Юпітер,
шість — Сатурн,
Сім — Уран,
за ним — Нептун.

Н Н Н Н Н Н Н Ю Н Н Н Н Н Ю Н Н Н Н

Намалюй інопланетеня.

Маленькі майстрині

З'єднай стрілочками склади і зображення.

но

ні

на

не

ни

ня

ну

ню

У Нонни малина.
У Наума лимони.
Он неня, Інна і Ніна.

ма — ли — на

мо
—
ни

Мама і Ніна □и□ивали.

В Інни

— Ну-ну, Інно!

На довгу нитку намистинки
Настуся хоче нанизати.
Вона, напевне, буде нині
На нашім святі виступати.

Наталя Забіла

2✓JCPIJC48086-7

l l l l

He

Ніна

Он мама, Інна і Ніна.

Ну-ну, Ніно!

ни – ни – ні – ни
на – ня – на – на

ну – ню – ну – ну
но – но – не – но

лин налі́м міліна́
млин лимáн новина́

лові́ли нү́мо
налі́ли немóв

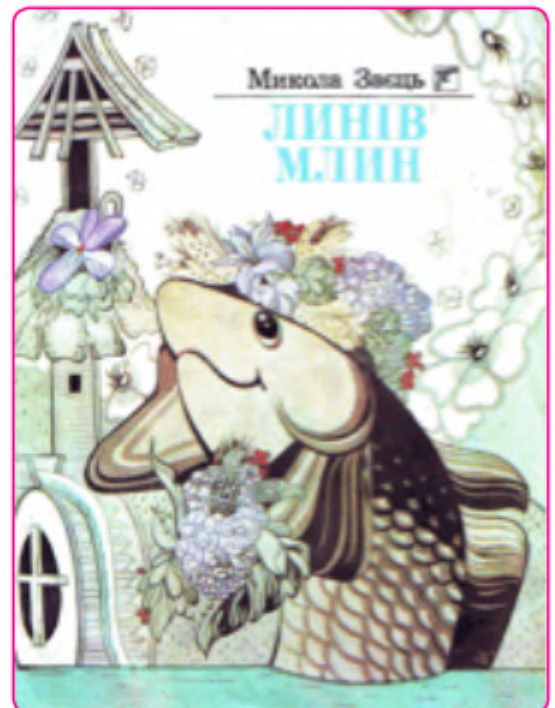
На ставку

Серед мілин
Збудував собі
Лин млин.

Гріло сонце мілину.
І дрімалося лину
У млині
На мілині.

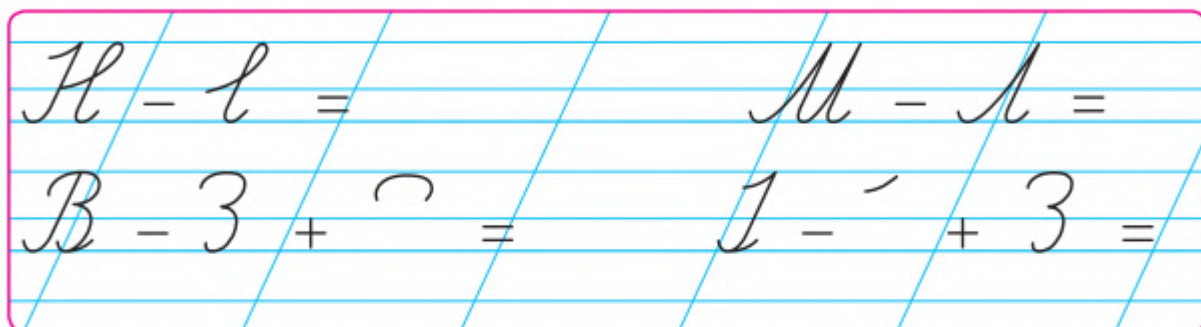
А як млин?
А млин як млин
Теж дрімав
Серед мілин.

Микола Заєць

Розв'жи графічні вирази.

Прочитай вигуки. Підпиши малюнки.

Но-но! На! Ну-ну! Ні!

На мілині ми ліниво налимів і линів ловили.

Повтори вивчене

Розфарбуй вивчені букви.

Аа Бб Вв Гг Ґґ Дд Ее Єє Жж Зз Ии

Іі Ії Йй Кк Лл Мм Нн Оо Пп Рр Сс Тт

Уу Фф Хх Цц Чч Шш Щщ Ъь Юю Яя

Зberi і надрукуй слова.

– ло + р =

– ли + ля =

Варвара варила малинове варення.
Мале левеня ловило вороненя

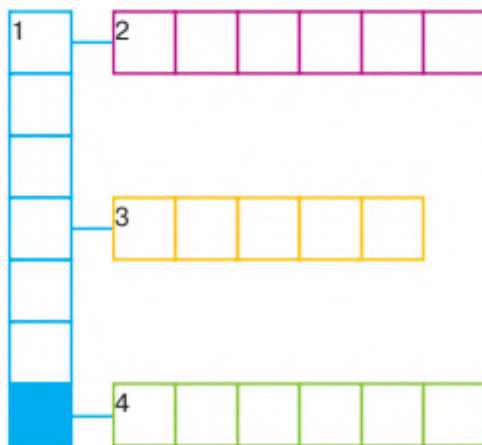
Розгадай кросворд. Заповни клітинки.

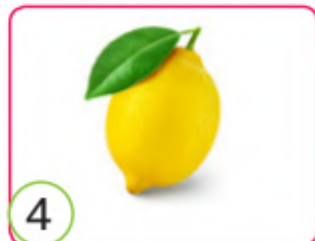
1

2

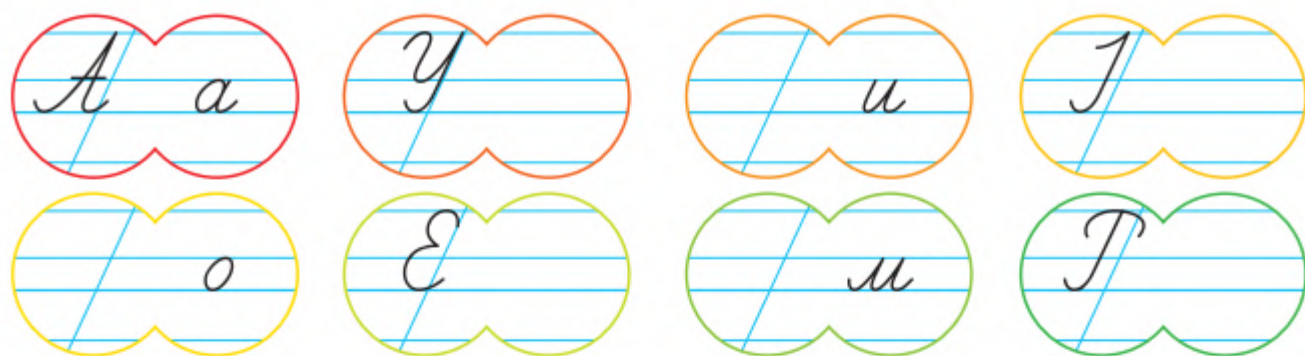

3

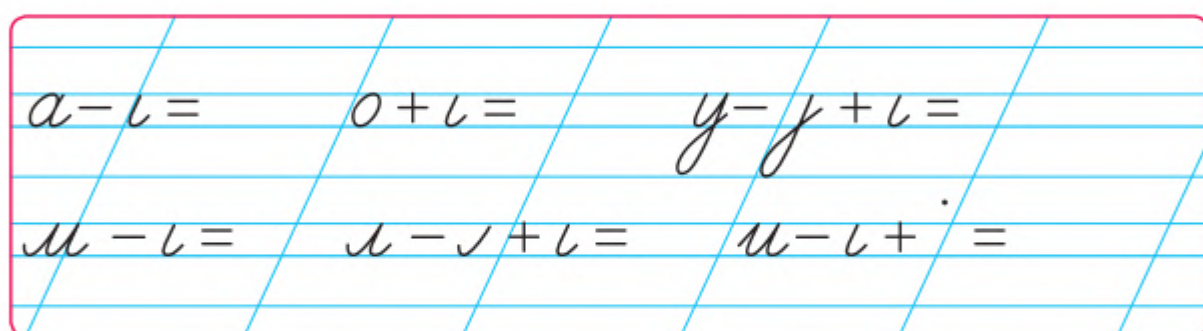

4

Додай пару за зразком букви А, а.

Розв'яжи графічні вирази.

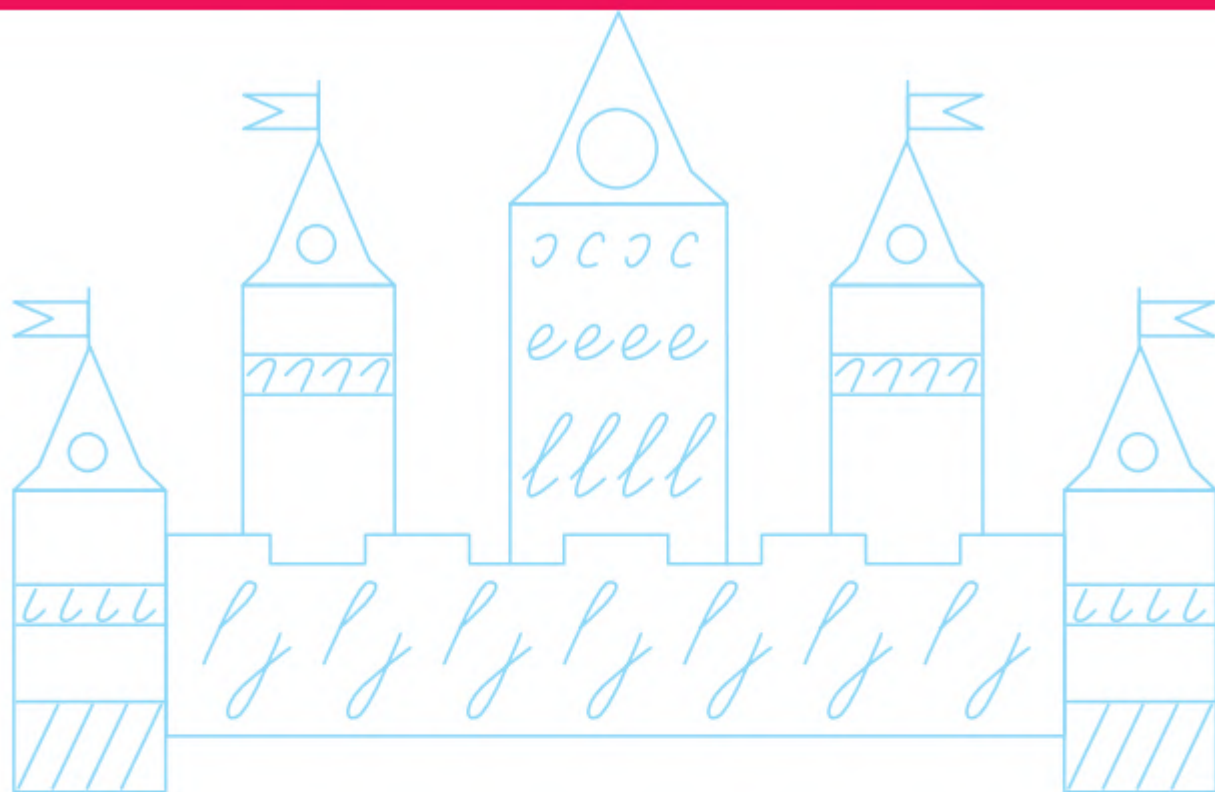

Зberi і напиши слова.

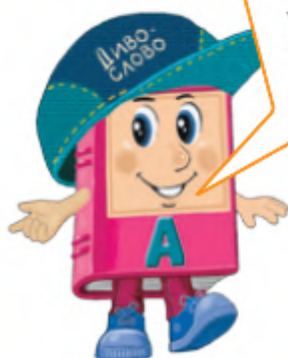

Спиши скоромовку за власним вибором.

До нових
зустрічей
у наступному
зошиті!

УКРАЇНСЬКА МОВА

БУКВАР

1 КЛАС. ЧАСТИНА 2

Особливості навчального посібника:

- сучасний дизайн та дитячий стиль викладу навчального матеріалу
- унаочнення матеріалу
- блочний підхід до розгортання тем

Інтернет-підтримка дозволить:

- переглянути презентацію до написання кожної букви
- ознайомитися з додатковими матеріалами до уроків

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

